

İLETİŞİME GİRİŞ

TEMEL KAVRAMLAR

içerik

- İletişim nedir?
- Öğeleri ve süreçleri
- İletişimin işlevleri
- İletişimin sınıflandırılması
- Biçimleri
- Kişilerarası İletişimi Etkileyen Faktörler
- İletişim Modelleri

iletişim ağı
kitle iletişimi

Nedir?

Anne-baba-çocuk

Karı-koca

Öğretmen-öğrenci

İletişim ağı

Sabah-akşama

İnsan için doğal kaçınılmaz bir olgu.

Neden iletişim kurarız?

Çevre ile ilişkiye girmek

Bilmek ve anlamak isteriz.

Varlığımızı sürdürmek ve kendini tanıma ve geliştirme ancak bu şekilde mümkün!

İnsan varoluşunun temel koşullarından: diğerleri

Algı oluşması (kendi benlik, dünya..)

Tutum oluşması

Algı + tanımlama

İletişim etkileşim ilişki sonucu

İletişim

Etkileşim

İlişki

İletişim ile

Diğer insanlar

Doğa

Toplum / kültür

Etkileşir

İlişkileri oluştururuz...

İnsanın temel gereksinimi “iletişim”

Esas olan ilişki

İlişki iletişim ve etkileşimden doğar

Ancak bir kez kurulduğunda arka planı olur.

İletişim ve etkileşim, kurduğumuz ilişki zemininde anlam taşır.

İletişimin tanımı

Her disiplin kendi bağlamında ele alır.

İlk çalışmalar 2. dünya savaşında ikna –etkileme

Zaman içinde ana tema :

İkna değil etkileme ve insanların birbirini anlama çabası

Tanım çok çeşitli...

Düşüncenin sözel olarak karşılıklı değiş tokuşu

Sayesinde dünyayı anlamlı kıldığımız ve bu anlamı başkaları ile paylaştığımız insani bir süreç

Bir düşüncenin bir duygunun yüz, el-kol-baş hareketleri, konuşma ya da yazı,telefon televizyon gibi bir bildirişim araç ve gereçlerinden yararlanarak bir kimseden başka bir kimseye iletimi

Sık vurgu yapılan

Kişilerarası iletişimde en az 2 insan var

Tek yönlü değil, karşılıklı

Bir süreç

Bilginin, duygunun, düşüncenin, yaşantının paylaşımı

Hem psikolojik hem de sosyal/kültürel bir olgu ve süreç.

En az iki insanın
karşılıklı olarak
bilgi, duygu, düşünce ve yaşantılarını
belirli yollarla paylaştıkları
psiko-sosyal bir süreç

karşılıklılık

Birbirinden haberdar olma

Mesajı bilinçli olarak gönderme

Mesajı alanın mesajı aldığından emin olma

Farkındalık

YETERLİ Mİ?

Örnekler

ARKADAŞLAR TARTIŞMA

ORTAK MONOLOG

Kişilerarası iletişim bir süreç

Mesaj<> Mesaj

Mesajlar değişik yollar

İletişimde Öğeler

Kaynak

Hedef

Mesaj-ileti

Kanal

Kitle iletişiminde kaynak ile hedef arasında karşılıklılık var mıdır?

Kaynak-hedef

Kitle iletişimi farklı

Örn: reklamlar, siyasi propoganda

Karşılıklılık

Etkililik....> davranıştaki değişim

kaynak

Kişilerarası iletişimde mesajı gönderen

Mesaj-kışı /HEDEF

Mesajı açıp-yorumlama-kendisi mesaj üretir

hedef mesaj üretir roller değişir

Mesaj-ileti

Kaynak-hedef arasında gidip gelen anlam

Mesaj= anlamı+içeriği(bilgi,duygu,düşünce)

İçerik (anlamla ilişkili)

Yapısı (kod+semboller)

kanal

Söz

Yazı

Resim

Beden hareketi

Başka bir araç (tv-radyo-dergi-gazete-sinema-internet)

internet?

İletişim süreçleri

İletişimin 4 ögesinin ilişkisi 4 tane süreç var:

1. Kod ve kodlama
2. Kod açma ve yorumlama
3. Geribildirim- dönüt
4. Gürültü

Kod ve kodlama

İşaret sistemi

Dil

Sayılar

Beden hareketleri, mimikler

*** üzerinde sosyal bir uzlaşmanın olması

Kültüre özgü

örn: argo el hareketi

Kod açma ve yorumlama

Mesajın çözümlenmesi, anlamının anlaşılması

Mesajın alınması

Yorumlama?

Kod açıldı- mesaj yeniden değerlendirildi- sonuca varıldı.

İçerik dışında gönderen ile olan ilişki ve buna bağlı bir algı

örnek

Yönetici –çalışan diyalogu

Geribildirim

Kendini kontrol etme + varsa olumsuzlukları düzeltme olanağı

mesajı GÖNDEREN=ÇIKTI

mesajı ALAN= girdi

gürültü

Kaynaktan çıkan mesajın alıcı tarafından tma ve doğru algılanmasını etkileyen şeyler.

Kaynak: Gönderici / alıcı / kanal

3 gürültü :

1. Fiziksel Gürültü
2. Nöro-fizyolojik gürültü
3. Psikolojik Gürültü

Fiziksel Gürültü

Mesafe

Çok ses çıkaran cihaz / makine

Her tür fiziksel engel

Nöro-fizyolojik gürültü

Duyu organlarındaki yetersizlikler

Görme engelli olma ve sözsüz mesajları alma

Gürültü kaynağı fizyolojik yetersizlikler

Psikolojik Gürültü

Alıcının i psikolojik dünyası

Algılama-yorumlama ve sonuç ıkarma

Bilişsel duygusal süreçler

Tutumlar

Değerler

Geçmiş yaşantılar

Gereksinimler

İletişimin işlevleri

Bireysel psikolojik işlevleri

Toplumsal işlevleri

Bireysel psikolojik işlevleri

1. İlişki kurma işlevi
2. Benliği geliştirme işlevi
3. Var olduğunu ifade etme
4. Paylaşma

Toplumsal işlevleri

1. Topluma bilgi sağlama
2. Bireylerin toplumsallaşması
3. Toplumu belirli amaçlara güdüleme
4. Tartışma ortamı sağlar
5. Eğitime katkı
6. Kültürün gelişimine katkı
7. Eğlendirme
8. Birey-grup toplumsal bütünleşme

İletişimin sınıflandırılması

Etkilerine göre

Yönüne göre

Kullanılan kod sistemine göre

İlişki sistemlerine göre

Bireylerin konumlarına göre

Zaman ve mekan boyutuna göre

Etkilerine göre

Taşıdığı değer, iletişimdeki insanlarda bıraktığı etki bakımından

1. Olumlu iletişim
2. Olumsuz iletişim

Yönüne göre

1. Tek yönlü iletişim (iletim)

Kaynaktan... hedefe

2. Çift yönlü iletişim

Kullanılan kod sistemine göre

1. Sözlü iletişim
2. Yazılı iletişim
3. Sözsüz iletişim

Kullanılan kod sistemine göre

Sözlü iletişim

Dil ile söylenen içerik

Dil ötesi (uyumlu / uyumsuz)

Ne söyleniyor nasıl söyleniyor?

Kullanılan kod sistemine göre

2. Yazılı iletişim

Her tür yazılı ve basılı materyal

3. Sözsüz iletişim

İşaret, resim, hareket, şekil vs...

İlişki sistemlerine göre

1. Kişi içi iletişim
2. Kişilerarası iletişim
3. Grup / Örgüt içi iletişim
4. Kitle iletişimi

Kişi içi iletişim

İnsanın iç dünyasında kendi ile kurmuş olduğu iletişim

Diğer insanlarla kurulan iletişimden farklı değil

İ dünyada- mesaj üretilir- alır açar yorumlar-yeni mesaj üretir...

Benlik kavramı

Benlik saygısı

Kişilerarası iletişim

Anne-baba-ocuk

Öğretmen-öğrenci

Amir-memur

Karı-koca

Grup / Örgüt içi iletişim

Resmi olmayan birincil gruplar (aile, akraba vb.)

-yakın samimi yüzyüze

Resmi ikincil gruplar (işyeri, sivil toplum örgütleri, siyasal parti, sendika, meslek birlikleri)

- yüzeysel, resmi

Belirli yapı

Statüler

Birey sayısı değişir...

Tanımlanmış / tanımlanmamış her grupta statüler ve roller vardır...

Kitle iletişimi

Belirli bir kaynaktan.... Belirli bir bilginin belli amaçlarla....

Toplum belirli bir konuda belirli řekilde dűřünmesi yönünde güçlü bir telkin altında tutulmakta,

Kimi zaman bilinçli ve planlı bir şekilde olayların belirli yanları vurgulanmakta

Bireylerin konumlarına göre

Yatay iletişim:

Benzer pozisyonlardaki kişiler

Dikey iletişim:

Ast-üst iletişimi

İletişim halindeki iki insan birbirlerine gönderdikleri mesajlarla aralarındaki ilişkiyi tanımlarlar.

Zaman ve mekan boyutuna göre

Yüzyüze iletişim:

Fiziksel olarak aynı mekanda

Uzaktan iletişim:

Aynı mekan değil

Araç-gereçlerle aracılı kurulmuş iletişim

İnternet iletişimi?

İletişim biçimleri

İletişim tarzı veya üslup

1. Yatıştırırmacı biçim: hoşnut tutma eğilimi
2. Suçlayıcı biçim: boyun eğmeye zorlama
3. Aşırı mantıklılık: duyguya yer yok
4. Konu dışılık: dikkat çekmek diğer insanlara dengesiz hissettirme.

Kişilerarası iletişimi etkileyen faktörler

1. Kişilere özgü
2. Çevreye özgü

Kişilerarası iletişimi etkileyen faktörler

Kişilere özgü

Geçmiş yaşantılar

kişilik özellikleri

Cinsiyet

bilişsel yapı

algılama biçimleri

duyguları, değerleri...

Çevreye özgü

Fiziksel ortam

Kültür

- kültüre hakim iletişim biçimi

(takdir, övgü, onay? eleştiri, yargılama vs.)

Örn: başsağlığı, düğün....

iletişim modelleri

İlk model ARİSTO modeli

20.yüzyıl başları (yazılı basın ve radyonun kitleler üzerinde etkisi)

II. Dünya savaşı sonrası propoganda amaçlı

1960'lar kişilerarası iletişime ilgi ve modeller

İletişim modelleri

Tek yönlü iletim odaklı model

Karşılıklı iletim odaklı model

Etkileşim odaklı model

Tek yönlü iletim odaklı model

ARİSTO MODELİ



Tek yönlü iletim odaklı model LASSWELL MODELİ

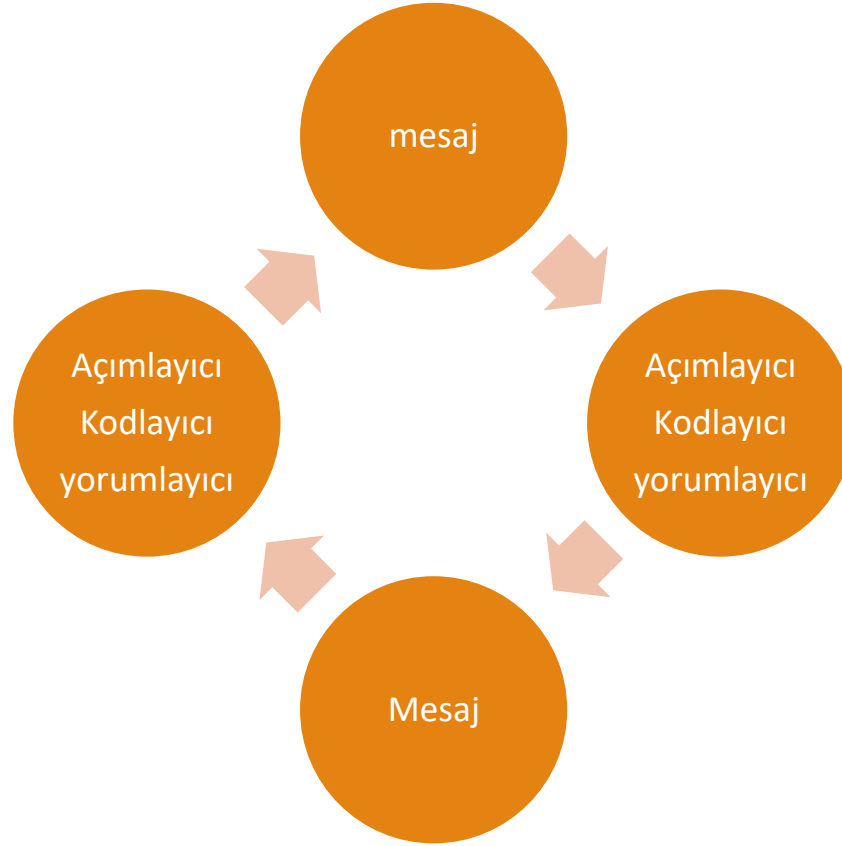


Tek yönlü iletim odaklı model özellikleri

- ❑ İletişim alanında ilk ortaya çıkan modeller
- ❑ Kişilerarası iletişimden çok **kitle iletişimini** açıklamaya dönük
- ❑ Kaynaktan hedefe doğru tek yönlü bilgi akışı
- ❑ Kaynak aktif hedef pasif alıcı konumunda

Karşılıklı iletişim odaklı model

Osgood & Schramm'ın Dairesel modeli



Etkileşim odaklı model

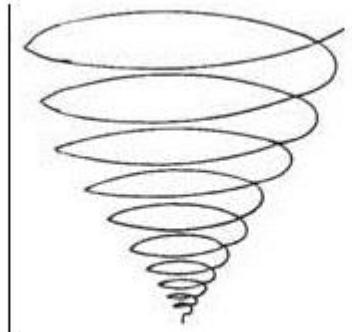
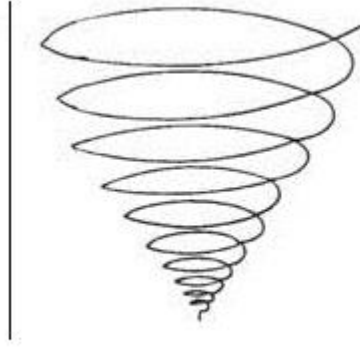
Dance'ın Sarmal İletişim Modeli

İletişim asla başladığı yere dairesel olarak geri gelmez.

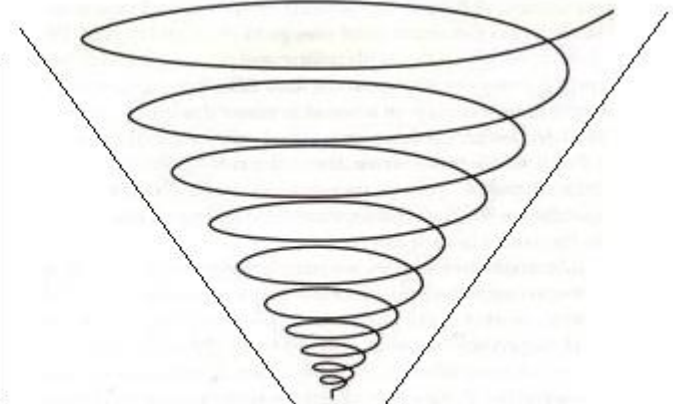
İletişim ileriye dönük ve dinamik bir süreçtir.

Dance'ın modelinin en önemli özelliği hem iletişim sürecini hem de bu sürece katılanları dinamik, değişen ve gelişen ve genişleyen bir biçimde yani aktif olarak ele almasıdır.

Dance'ın Sarmal İletişim Modeli



Kapalı



Açık

-
- ❑ Dance'in modeli Osgood ve Shramm'ın dairesel modelinin gelişmiş hali olarak ifade edilmektedir.
 - ❑ Osgood ve Shramm iletişimin başladığı noktada sonlanacağını ifade eder. Ancak bazı durumları açıklamada bu yaklaşım yetersiz kalır.
 - ❑ Sarmal model ise iletişim sürecini ileriye doğru hareket ettiği için o anda kurulan iletişimin daha sonraki iletişim sürecinin altyapısını yada içeriğini oluşturacağını ifade eder.